

De theatervoorstelling *DAVID* heeft een open einde.

‘Laat homoseksualiteit geen stil verdriet zijn op school’

TEKST LUCAS VERSTEEG BEELD KARIN JONKERS EN

ARIE KIEVIT

Als een van de eerste scholen wil de christelijke middelbare school Scala Rietvelden in Spijkenisse seksuele diversiteit bespreekbaar maken met het project Stil Verdriet. Door een theatervoorstelling, gastlessen en docententraining wordt praten over homoseksualiteit met jongeren gemakkelijker. ‘We geven geen antwoorden, we stellen alleen vragen.’

Theater De Stoep in Spijkenisse is nu nog leeg. Over een aantal minuten zullen zestig leerlingen uit klas vier van het Scala Rietvelden de stoelen vullen. Ze komen voor de voorstelling *DAVID*, een van de drie onderdelen van het project Stil Verdriet. *DAVID* is een productie van het sociaal-artistische theatergezelschap Theater AanZ en gaat over een jongen die worstelt met de combinatie van zijn geloof en zijn homoseksualiteit. De theatervoorstelling is gebaseerd op persoonlijke verhalen van de acteurs en geïnterviewde jongeren. De vier acteurs, onder wie hoofdrolspeler Maiko Zimmer (25) doen hun laatste stemoefeningen. Ze gaan in een kringetje staan en houden elkaars handen vast om zich klaar te maken voor de uitvoering: ‘Vandaag kunnen we het verschil maken voor deze jongeren.’

Door de coronacrisis is de scholentour van de voorstelling *DAVID* een jaar uitgesteld. Vandaag is de eerste keer dat de voorstelling voor zo'n grote groep jongeren wordt gespeeld. De voorstelling vertelt het verhaal van David, die in de band van zijn kerk speelt. Hij wordt verliefd op een jongen, waardoor hij niet langer om zichzelf heen kan: ‘Is dit het gevoel dat er niet mag zijn?’ Wat gaat dat betekenen voor zijn vriendschappen, ouders en voor zijn liefde voor God en de kerk? De voorstelling heeft een open einde. David krijgt een telefoontje van de dominee waaruit blijkt dat hij moet kiezen tussen een relatie met Timo en actief zijn in de kerk. Hij mag het niet combineren... ‘Help me!’, roept en vraagt David aan het publiek. Op dat moment gaan de lichten uit, maar de voorstelling is nog niet voorbij. De leerlingen hebben een uur lang in stilte gekeken naar de acteurs, al was er soms wat geroezemoes: bijvoorbeeld toen David en Timo elkaars hand vasthielden. Nu begint het nagesprek, dat ook onderdeel is van de voorstelling: ‘Waar ging het stuk volgens jullie

over?’, vraagt gespreksleider Steef Kersbergen. Een meisje steekt haar vinger op: ‘Over geloof en liefde. En over de acceptatie van homoseksualiteit.’ Een ander meisje vult aan: ‘Vanuit het geloof en de maatschappij wordt er verwacht dat je een keuze maakt tussen homo- of christen-zijn.’ Er ontstaat een gesprek over de keuzes van David en van de andere spelers: ‘Wat vonden jullie van de reactie van de zus van David?’ Aan het einde mogen de leerlingen vragen stellen aan de acteurs en bij de uitgang krijgen ze een flyer mee. Sarah Yousaf (16): ‘Ik hoop dat er een open dialoog komt over dit onderwerp. Het is belangrijk om dit op een vrije en rustige manier te bespreken en door vooraf zo'n theatervoorstelling te zien, krijgen leerlingen zicht op de verschillende kanten van seksuele diversiteit. Ik denk dat het jongeren in het publiek ook meer rust geeft om te zien dat ze niet de enige zijn.’ Ook Babette Koeman (16) vond het een mooie voorstelling: ‘Zo hoeven leerlingen die hiermee worstelen niet te denken dat ze de enige zijn.’

Een geslaagde voorstelling, vond Zimmer, die de rol van David vertolkt. Hij heeft zelf veel ervaring met dit thema: ‘Als homo en christen heb ik altijd tussen twee werelden geleefd. Ik merk dat er zoveel vooroordelen zijn, en daarom vind ik het belangrijk om in gesprek te gaan. We komen niet zeggen hoe het zit, maar we stellen vragen om zo het gesprek te openen.’

Homo in de Klas

Een week na de theatervoorstelling krijgen twee klassen bezoek van René Broekroelofs (30). Hij is voorlichter bij Homo in de Klas, een methode van drie lessen waarbij leerlingen in gesprek gaan over seksuele diversiteit. Ook dit is onderdeel van Stil Verdriet. ‘Welkom allemaal!’, zegt Broekroelofs tegen de

Homo in de Klas biedt al ruim tien jaar voorlichting over homoseksualiteit op christelijke middelbare scholen, van orthodox tot vrijzinnig.

havo 2-klas die voor hem zit. Vijftien leerlingen zitten live in de klas, de rest kijkt thuis mee via Teams. 'Ik begreep dat jullie het de vorige les al over lhbt hebben gehad?', vraagt Broekroelofs. De leerlingen bevestigen dit. Broekroelofs begint de les luchtig: met een Kahoot-quiz waaraan iedereen fanatiek deelneemt. Met vragen als 'Waarvoor staat de 't' in lhbt?' of 'Hoeveel Nederlandse lhbt'ers krijgen te maken met geweld?' wordt het thema seksuele diversiteit geïntroduceerd.

Na de quiz vertelt Broekroelofs over zijn ei-

'Bij biologie stond er niks over homoseksualiteit in het boek.'

gen coming-out. 'Ik ben opgegroeid in een orthodox-christelijke omgeving. Toen ik als puber uit de kast kwam, dachten mijn ouders dat het een fase zou zijn. Ikzelf hoopte dat ook. Vanuit de jeugdkerk werd gedacht dat er een demon in mij zat. Ze probeerden die eruit te krijgen.' De klas luistert in stilte. 'Nou, dat is niet gelukt natuurlijk. Het heeft een tijd geduurd voor ik vrede kreeg met het feit dat ik homo ben, maar ik ben nu heel gelukkig met mijn vriend. Voor mijn ouders was het wennen, maar zij zijn er nu oké mee.' Dan is het tijd om vragen te stellen. 'Wat vind je ervan dat sommige mensen zeggen dat homoseksualiteit een ziekte is?' 'Wat is het verschil tussen pansexualiteit en bisexualiteit?'

'Waarom denken veel mensen uit de kerk dat homoseksualiteit slecht is?' Broekroelofs krijgt de ene vraag na de andere. Aan het eind van de les gaat de klas in gesprek: 'Hoe maken we deze klas en school een veilige plek voor lhbt'ers?' Leerlingen komen met verschillende ideeën: 'Je moet zorgen dat iemand er niet alleen voor staat.' Iemand anders zegt: 'We moeten vaker dit soort gesprekken hebben en niet maar een keer in het jaar.'

Het lesuur is alweer voorbij en de leerlingen moeten weer naar de volgende les. Sven (14) heeft veel van de gastles opgestoken: 'Ik wist eigenlijk alleen wat homo, lesbisch en transgender betekende. De andere termen kende ik nog niet.' Danté Naarendorp (14) vond het interessant en herkenbaar: 'Iemand uit mijn naaste omgeving is lesbisch. Ze heeft ook veel struggles gehad met mensen die gelovig waren.' Volgens Naarendorp zijn er veel leerlingen op school die niet openstaan voor lhbt'ers: 'Ze vinden het dan overdreven dat er een Pride-month is.' Sven: 'Lego lanceerde regenboog-poppetjes, maar daar worden leerlingen dan boos om.' Tijdens reguliere lessen komt het onderwerp seksuele diversiteit volgens de scholieren te weinig naar voren. Quinty de Groot (13): 'Bij biologie stond er niks over homoseksualiteit in het boek. De docent had toen nog een zelfgemaakte PowerPoint toegevoegd.' Broekroelofs pakt zijn laptop en gaat tevreden door naar de volgende klas. Hij is al twee jaar voorlichter bij Homo in de Klas. 'Het is iets wat ik echt gemist heb op mijn eigen middelbare school. Als iemand mij toen had verteld dat hij homo en christen is en daar oké mee is, had dat mij veel geholpen.' Volgens hem zijn de gastlessen effectief omdat leerlingen zich gaan inleven in hem. 'Ik vertel een persoonlijk verhaal, hierdoor denken

leerlingen: "We hebben toch meer gemeen dan gedacht." Daardoor verminderen vooroordelen en stereotypen: twee dingen waardoor homofobie vaak ontstaat.'

Het laatste onderdeel van Stil Verdriet vindt voor het Scala Rietvelden plaats in juli. Een groep docenten van het Scala Rietvelden zal een docententraining volgen van Stichting School & Veiligheid. Docenten leren hier hoe

ze op een veilige manier het gesprek met leerlingen kunnen voeren, rekening houdend met de gevoelde spanning tussen de waarden van de rechtsstaat, de visie van de school, de behoeften van de leerlingen en de rol van de docent. Van Duijvenbode: 'Ik denk dat het heel nuttig gaat zijn. Zelf ben ik niet huiverig voor het onderwerp, maar ik wil wel graag weten wat de juiste manier is om dit onderwerp bij leerlingen te brengen.' <

ZAADJE PLANTEN

'Seksuele diversiteit is een thema waar we als school al langer mee aan de slag wilden', vertelt Corinne van Duijvenbode, cultuurcoördinator en docent Nederlands bij de christelijke middelbare school Scala Rietvelden in Spijkenisse. 'Sinds dit jaar hebben we regenboogvlaggen op school. Al een aantal jaar is er een GSA op school (Gender & Sexuality Alliance, een groep op school waar zowel lhbt- als niet-lhbt-leerlingen zich kunnen aansluiten om zich in te zetten voor lhbt-acceptatie, red.) waardoor lhbt-leerlingen zich hopelijk thuis voelen.' Sinds mei 2021 doet Scala Rietvelden mee aan Stil Verdriet. Van Duijvenbode: 'Seksuele diversiteit moet meer bespreekbaar worden. Nu gebeurt dat te weinig.' Docente maatschappijleer en Engels Tamara Bedeaux hoopt dat haar leerlingen bewuster gaan nadenken over seksuele diversiteit. 'Als je niemand kent die bijvoorbeeld homoseksueel is, sta je niet zo snel stil bij wat je er nou van vindt.' Volgens haar is de acceptatie op school wisselend. 'Het verschilt erg per klas, per vriendengroep en het ligt eraan hoe kinderen zijn opgevoed. Soms zie ik hele positieve dingen: zo nam een jongen zijn vriendje mee naar het kerstgala en niemand keek vreemd toen ze samen dansten. Maar leerlingen kunnen ook negatiever reageren: Een aantal jaar geleden kwam een andere jongen uit de kast en sommige klasgenoten wilden niet meer naast hem zitten. Met zo'n project als Stil Verdriet kun je niet ineens iemands denkbeeld veranderen, maar misschien plant het een zaadje.' Stil Verdriet is een samenwerking tussen Theater AanZ, Stichting School & Veiligheid en LCC Plus Project/Homo in de klas. Het ministerie van OCV en Verus ondersteunen dit project.